

# STEP FORWARD

Att arbeta konstnärligt med ett politiskt inriktningsmål



Kommunkoreograf i Vänersborg – behovet av att ta gemensamma steg framåt



Vänersborgs  
kommun



”

*Vi har använt dans som metod för en ökad politisk måluppfyllelse.*

*Det gav **nya effekter, erfarenheter och perspektiv** som vi inte hade upplevt utan våra Kommunkoreografer.*

*Det finns många goda chanser för oss som kommun att kroka i det som har påbörjats. Dels genom **spinoff-effekter** efter Kommunkoreografernas genomförandefas och relationsarbetet med invånarna. Men också hur vi kan ta vara på våra erfarenheter från ett konstnärligt projekt och överföra till kommande utvecklingsarbete och gemensamma projekt i Vänersborg.”*

## Spännande koncept med ett invånarperspektiv

I ett år hade vi den unika möjligheten att arbeta med projektet **Kommunkoreograf** i Vänersborgs kommun. Vår vision var att sprida och förmedla dansupplevelser till invånarna på nya sätt och på nya platser.

Kommunkoreograf är ett nationellt projekt som startades 2016. Det utgår från metoden communitydans, som betyder att invånarna och platsen är betydande och medverkande i mötet med dans.

### **Tema utifrån kommunens inriktningsmål**

Projektets tema valdes till Step Forward, engelska för att ta steg framåt, och utgick från kommunens övergripande inriktningsmål om att skapa mer jämställda och jämlika förutsättningar att påverka sina liv för invånarna i Vänersborg.

Danskonstnärerna Marvil Iglesias och Mateja Kovacevic utsågs till våra kommunkoreografer. De arbetade gemensamt i Vänersborgs kommun juni 2022 - maj 2023. Marvil och Mateja har dansbakgrund inom streetdance och deras gemensamma konstnärskap baseras på intresse för människor och social hållbarhet. Det vill säga, de vill göra fler röster hörda genom att lyssna och

skapa möten mellan människor och använder dans som metod för det.

### **Tre huvudspår**

Utifrån kommunens inriktningsmål bestämde kommunrepresentanter tillsammans med kommunkoreograferna tre huvudspår som man skulle arbeta med under året:

- Stärka HBTQ-rösten i Vänersborg
- Skapa nya mötesplatser genom att visa dansfilmer som utomhusbio
- Digital förmedling av dans

***Här hade vi gärna skrivit om alla de 3 230 fysiska möten som skedde under året, eller om framgångsrika utförda aktiviteter.***

Men i den här skriften kommer vi istället att fokusera inåt i organisationen, och beskriva hur projektet påverkade oss som kommun, och vilka utmaningar och möjligheter som vi har identifierat.

# Utmaningen: våga testa nya sätt för att skapa mötesplatser för fler

! ”Det är en framgångsfaktor  
att ta vara på invånarnas  
tankar och erfarenheter”

– I det inledande arbetet lade vi mycket tid på research genom att träffa invånare och uppleva olika stadsdelar, säger **Marvil och Mateja**.

Vi ville ta vara på invånarnas tankar, idéer och upplevelser för att kunna arbeta i kommunen.

## Vi frågade: vad vill ni?

Vi lyssnade på svar och behov, utan att skriva någon på näsan eller själva komma med svaren.

Vi vet att det är en framgångsfaktor att ta vara på invånarens tankar och erfarenheter, och skapa relationer oavsett om man arbetar konstnärligt eller kommunalt.

– Det var fantastiskt att arbeta med vänersborgarna. Människor här var så intresserade av dans och projektet. **Många vuxna vill dansa i Vänersborg**, berättar de. Vi möttes med öppna armar av invånarna, men kände ett större motstånd från tjänstesidan.

## Rädsla för det främmande?

Vi var flera som upplevde tillfällena när tjänstepersoner inom kommunen inte förstod möjligheterna med att samarbeta med kommun-koreograferna och projektets syfte att nå fler, skapa nya möjliga möten och mötesplatser i vår kommun.

Det kunde ta sig uttryck i att man försökte övertyga kommun-koreograferna om andra typer av arbetssätt, aktiviteter och inriktningar, men det kunde också vara ”skämt” om projektet i personalrum. Det kunde upplevas som att man inte såg värdet av kommun-koreografernas arbete.

I själva verket kanske mottagaren bara blev osäker, försiktig, rädd för det främmande? Kanske vågade man inte testa?

! ”Vi möttes med öppna armar  
av invånarna, men kände  
ett större motstånd från  
tjänstesidan”

# Vilka metoder har du för att våga?

Många gånger har året med kommunkoreograf varit en stor självreflektion av oss som kommun. Ta några minuter för dig själv och unna dig en ärlig självreflektion kring ditt eget arbete.

Vilka steg framåt vågar du ta?  
Vilka steg vågar du inte ta?

Vilka arbetssätt vågar du testa?  
Och när tog du senast chansen  
att testa nytt?

När känner du motstånd?  
Varför känner du motstånd?  
Hur kan du möta det?

Vilka samarbetar du med?  
Vilka invånarperspektiv släpper du fram?

Hur mycket av dina egna intressen  
eller rädslor tar plats i beslut?





Är du nyfiken på hur det såg ut när kommunkoreograferna arrangerade utomhusbio i den gamla industriruinen i Vargön? Skanna QR-koden för att se en av filmerna som kommunkoreograferna skapade under sitt arbetsår i Vänersborgs kommun.

## Flera bra samarbeten uppstod

Under året har vi såklart haft många positiva möten, och samarbetat med flera engagerade medarbetare och verksamheter. De har varit viktiga för projektet. Ett exempel är samarbetet med kommunens fotograf Jerry Lövberg, som under arbetsåret fotat och filmat flera av kommunkoreografernas dansaktiviteter.

### *”Det här är ju ett helt nytt sätt att berätta om Vänersborg”*

” – Jag minns när jag träffade Jerry i arbetet med att skapa dansfilmer. ”Det här är ju ett helt nytt sätt att berätta om Vänersborg” utbrast han entusiastiskt. Den meningen har jag burit med mig i hela projektet. Där och då kände jag att nu är de fler som verkligen förstår att det här är kraftfullt och som ser möjligheter med den här kompetensen och samarbetet, säger **Malin Haglund**, enhetschef för allmän kultur på Kultur- och fritidsförvaltningen.

### *Samarbete och delaktighet*

– Som projektledare för Kommunkoreograf i Vänersborgs kommun var jag angelägen om att det skulle angå många. Samarbetet mellan danskonstnärerna, invånarna och kommunanställda såg jag som en förutsättning för att projektet skulle falla väl ut och bli etablerat i vår kommun.

### *”Ett projekt med potential att berika och utveckla oss som kommun”*

– Tillsammans med kommunkoreograferna försökte jag begripliggöra mötet med dans och hur det kan ha bäring på det kommunala uppdraget, bidra till verksamheters måluppfyllelse och utvecklingsarbete. Jag såg året med kommunkoreograferna som ett konstnärligt projekt med potential att berika och utveckla oss som kommun och ge tillbaka mycket till våra invånare, säger **Malin**.

### *”Modiga förflyttningar tillsammans*

– Vi tolkade temat ”Step forward” som något som kräver mod från oss kommunkoreografer och invånarna, och då måste det ju även innefatta kommunens verksamheter och anställda, säger **Marvil och Mateja**. Vi såg mod, men för att göra större förflyttningar behöver vi vara modiga tillsammans!



Skanna QR-koden för att se filmen från  
kommunkoreografernas kick-off i kommunhuset.

## En intern projektgrupp för implementering

En insats som skapade bra förutsättningar för informations spridning och implementering av projektet inåt i organisationen, var att vi skapade en förvaltningsövergripande projektgrupp. Syfte var att öka delaktighet i kommunen.

Vi gjorde ett aktivt val genom att inleda projektet med en kick-off för medarbetare i kommunhusets foajé, där vi informerade om projektet och koreograferna fick kommunanställda att dansa tillsammans.

Vi har också spridit information internt via intranätet, besökt många kommunala arbetsplatser, enheter och genomfört presentationer av arbetet i olika samverkande organ samt i kultur- och fritidsnämnden.

### Mångfald en styrka i projektgruppen

I den förvaltningsövergripande projektgruppen bidrog representanter från kultur- och fritidsförvaltningen, socialförvaltningen, kommunstyrelseförvaltningen samt barn och utbildningsförvaltningen. Den representationen har skapat en större förståelse, förankring och ägandeskap i projektet.

Det har även varit en styrka att projektgruppen har bestått av en mångfald av olika kompetenser som berikat den gemensamma processen. Flertalet i projektgruppen hade dock ingen tidigare erfarenhet eller kunskap om dans som konstnärligt fält eller kunskapsområde. Med stöd av regionens danskonsulent Anna Bäckvall har vi arbetat gemensamt under flera workshops om vad dans är och dansens värde.

***Projektgruppen bidrog till att skapa underlag för utlysningen, val av koreografer och valde temat Step forward utifrån social hållbarhet som en gemensam nämnare för våra förvaltningar.***



## Dansens betydelse

”Mötet mellan kulturen och det vardagliga arbetet i en kommun kan uttryckas på ett nytt sätt”

– Att få arbeta tillsammans förvaltningsövergripande gav även en förståelse för varandras arbete och att vi tillsammans kan göra skillnad, säger **Tina Lundström**, som representerade kommunstyrelseförvaltningen.

Jag har fått större förståelse för dansens betydelse, som uttryckssätt och att mötet mellan kulturen och det vardagliga arbetet i en kommun kan uttryckas på ett nytt sätt. Så spännande och viktigt att göra det som gjorts.

*Kommunkoreograferna har också gett oss mer kunskap om hur vår kommun uppfattas, vad vi som kommun är bra på och vad som kan bli bättre ur ett invånarperspektiv.*

– Jag upplever att kommunkoreografernas arbete handlat så mycket om möten mellan människor och det har bäring på mitt arbete i socialförvaltningen.

Jag har lyssnat till och kunnat återberätta för min ledningsgrupp om kommunkoreografernas arbete och resultat. Jag har upplevt att de lyssnat intresserat, säger **Kristina Wallstedt**, socialförvaltningens representant.

”Kommunkoreografernas arbete har handlat så mycket om möten mellan människor”

Step forward!  
Att våga agera är det  
som gör skillnad.



Skanna QR-koden för att se dansfilmen *Dancing under the full moon*.

## Proaktiv i stället för reaktiv – vad vinner man på det?

” **Marvil och Matejas arbete målade Vänersborg i fler färger**”

– I det här projektet har kulturen fått vara proaktiv i stället för reaktiv. Det har varit en häftig upplevelse som är ganska ny för mig. Jag har mer erfarenhet av det motsatta, att kultursektorn missas helt eller bjuds in för sent i viktiga projekt. Det tycker jag är en betydelsefull lärdom för vår kommun, säger **Malin Haglund**, enhetschef för allmän kultur på Kultur- och fritidsförvaltningen.

Jag tycker att Marvil och Matejas arbete ledde oss till nya stigar och vägar som vi kommunanställda kanske inte hittat än. De målade Vänersborg i fler färger.

” **En chans att vidareutveckla våra metoder och arbetssätt**”

– Att vara kommunkoreograf i Vänersborgs kommun har varit en stor och viktig erfarenhet, en chans att vidareutveckla våra konstnärliga metoder och arbetssätt, säger **Marvil och Mateja**.

Kommunkoreograf är ett kulturprojekt med konstnärliga metoder och tillvägagångssätt som genererade många effekter och lärdomar i flera led. Inte minst har kommunkoreografäret bidragit till det politiska inriktningsmålet som projektet tog avstamp i. Kommunkoreograferna kunde omsätta det i praktik:

” **Det händer något när vi rör oss tillsammans**”

– Kommunkoreograferna hade en stor kunskap att dela med sig av, och hade tillit till sina arbetsmetoder och processen. De gånger jag kände att vi kom vidare i projektet var när de agerade, dansade, skapade tillsammans med invånare och kommunanställda. Dans är fysiskt och det händer något när vi rör oss tillsammans! säger **Malin Haglund**.

” **Det är bara att göra**”

Så sa **Mateja** under projektiden, vid de tillfällena vi mötte motstånd eller blev för stillasittande. Det är en bra kommentar att bära med sig i arbetslivet för det krävs mod att utvecklas.

# Hur fortsätter det förvaltningsövergripande arbetet med kultur?

Året med Kommunkoreograf i Vänersborgs kommun har följts av många. Där bland Västra Götalandsregionen, särskilt genom danskonsulent Anna Bäckvall, som fungerat som ett bollplank och processtöd genom projektet. Hur ser hon på vårt arbete och Vänersborgs kommuns möjligheter att fortsätta förvaltningsövergripande arbete med kultur.



## Så här säger danskonsulent Anna Bäckvall



Dans och andra konstnärliga uttryck är alltför ofta en outnyttjad kraft och resurs i samhället. I arbetet med dans i kommunerna ser vi gång på gång vilken enorm potential konstformen har både som metod, uttrycksmedel och mötesplats.

Nyfikenheten på dans är stor i alla åldrar. Förutsättningarna för ett positivt möte med konstformen är att konstnärerna är trygga att placera dansen i oväntade rum, hitta spännande ingångar och att som medborgare få flera möjligheter till dansmöten av olika slag.

Med lyhördhet som utgångspunkt blir arbetet relevant och bygger långsiktighet. Kraften och effekterna ser vi om och om igen. Extra tydligt blir det i arbeten likt Kommunkoreografssatsningen där varje projekt är unikt och utgår ifrån den lokala platsen, dess behov, önskemål, konstnärliga val, möjligheter och ambitioner. Då sker utveckling av både kommunens olika delar och av konsten.

Människor, platser och vardagliga saker framträder på nytt sätt. Detta engagerar, skapar delaktighet, kreativitet och utveckling. Inte minst inom organisationen, hos kommuninvånare och de platser och områden man valt att arbeta med.

***Genom Vänersborg kommuns interna och externa samarbeten, kreativa, ekonomiska och personella resurser blir det tydligt vilken skillnad förhållningsätt av det här slaget gör!***

Ni har tillsammans med era invånare, skapat nya uttryck och ägarskap till dansen som finns kvar för lång tid.

Du kan alltid vända dig till konsulenterna inom olika konstarter i Västra Götalandsregionen för att få stöd, tips och idéer. Det finns många spännande nätverk och utbildningar att ta del av.

*Anna Bäckvall, danskonsulent*

Skanna QR-koden för mer information om Västra Götalandsregionens kulturförvaltning.







Vill du veta mer om projektet, och vad kommunkoreograferna genomförde under sitt år i Vänersborgs kommun, besök hemsidan [vanersborg.se/kommunkoreograf](http://vanersborg.se/kommunkoreograf) eller skanna QR-koden.



**KULTURRÅDET**